

Bergenia (Bergenie)

čeleď: Saxifragaceae

Rod byl pojmenován po německém lékaři a botanikovi jménem Karl August von Bergen (1704 - 1759). Roste od Afganistánu po Čínu a Himálaj jako stálezelená trvalka. Pod zemí vytváří dužnatý oddenek. Listy vyrůstají spirálovitě v růžici, jsou kožovité, řepovité nebo obvejčité, zvlňené, dlouhé 6 - 35cm, široké 4 - 15cm a krátce řapíkaté. Květenstvím je hustá lata nebo vzpřímený hrozen a vlastní květy jsou růžové (i bílé). Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Abbenglut'
- 'Baby Doll'
- 'Ballawley'
- 'Beethoven' - výška 30cm; stonky červené; listy tmavězelené; květenstvím je lata, květy bílé s načervenalým kalichem
- 'Biedermaier'
- 'Bressinghams Beutes'
- 'Eroica' - květy tmavěružové
- 'Glockenturm'
- 'Herbsblüte'
- 'Morgenröte' - stonky načervenalé; listy široké do 15cm; květenstvím je hustá lata, květy růžovofialové
- 'Purpur Glocken'
- 'Rote Schwester'
- 'Silberlicht'/'Silver Light' - výška až 45cm; listy zvlňené, lesklé; květy bílé až narůžovělé
- 'Tubby Andrews'
- 'Wintermorchen'

V přírodě se vyskytují v lesním podrostu, na svazích a suťovištích. Dobře snáší sucho i vlhko, plné slunce i polostín.

Množí se dělením trsů, řízkováním oddenků nebo semeny.

Bergenia ciliata

synonyma: *B. ciliata*, *B. ligulata* var. *ciliata*, *B. thysanodes*

oblasti: Himálaj, Pákistán

Roste v Himálaji v podobě byliny. Dorůstá výšky do 35cm. Listy jsou chudé, mohou být ochlupené, kulaté až široce obvejčité, na okraji s načervenalými chlupy, dlouhé 4 - 11cm, široké 3 - 30cm, báze srdčitá až kulatá a řapík má délku 1 - 2 (i 5)cm. Květenstvím je jednostranný hrozen na až 10cm stopce, vlastní květy jsou bílé, později růžové až růžovofialové, kališní lístky jsou dlouhé 7mm, korunní lístky jsou dlouhé 1cm a široké 4mm. Plodem je tobolka délky 1,3cm, šířky 6mm a obsahuje podlouhlá hnědá semena délky 1mm.

Je citlivá na mraz.

Bergenia cordifolia (Bergénie srdčitá)

oblasti: Altaj, S Asie

Roste na Sibiři v Altaji jako stálezelená trvalka. Dorůstá výšky 30 - 40 (i 50)cm. Listy jsou srdčité, kožovité, zvlněné, široké až 20cm a na podzim se barví do červena. Kvete růžovými květy ve vzpřímeném hroznu na lodyze. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Baby Doll'
- 'Bach'
- 'Evening Glow'
- 'Morgenröte'
- 'Purpurea' - listy tmavě zelenofialové; květy růžové
- 'Redstart'
- 'Rotblum' - červené listy na podzim
- 'Tubby Andrews'
- 'Winterglut'
- 'Wintermerche'

Vyhovuje jí jak suchá, tak vlhká půda, dokáže zkrátka růst v čemkoliv. Vystačí si s polostínem.

Bergenia crassifolia (Bergenie tučnolistá)

synonyma: *B. biflora*, *B. biflora* var. *hawortiana*, *B. bifolia*, *B. cordifolia*, *B. coreana*, *B. crassifolia* var. *cordifolia*, *B. crassifolia* var. *sajanensis*, *B. media*, *Saxifraga cordifolia*, *Saxifraga crassifolia*, *Saxifraga crassifolia* var. *elliptica*, *Saxifraga crassifolia* var. *obovata*, *Saxifraga crassifolia* var. *pauciflora*

oblasti: Altaj, Česká republika, JV Sibiř, Kazachstán, Korea, Mongolsko

Roste ve východní Asii jako stálezelená trvalka. Dorůstá výšky 30cm. Lodyha je dužnatá. Listy jsou sytě zelené až namodralé, dužnaté, kožovité, lesklé, vejčité až srdčité, dlouze řapíkaté, dlouhé až 25cm a široké až 20cm. Květenstvím je hustá lata, vlastní květy jsou růžové, převislé, velikosti 1cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Aureo-Marginata' - listy béžově a růžovofialově pruhované
- 'Herbstblüte' - kvete opakovaně na konci léta

Je plně mrazuvzdorná. Vyhovuje jí plné slunce i polostín. Dokáže růst v jakékoliv půdě, lepší je ale vlhčí, bohatá na živiny.

Množí se dělením trsů.

Bergenia emeiensis

Bergenia hissarica

Bergenia ligulata

Bergenia pacumbis

synonyma: *B. ciliata* f. *ligulata*, *B. himalaica*, *B. ligulata*, *Saxifraga ligulata* var. *densiflora*, *Saxifraga ligulata* var. *minor*, *Saxifraga pacumbis*

Bergenia purpurascens (Bergenie Delavayova)

synonyma: *B. delavayi*, *B. purpurascens* f. *delavayi*, *B. purpurascens* var. *delavayi*, *B. purpurascens* var. *macrantha*, *B. purpurascens* var. *sessilis*, *Saxifraga delavayi*, *Saxifraga purpurascens*, *Saxifraga purpurascens* var. *macrantha*

Dorůstá výšky do 45cm. Listy jsou tmavězelené, dužnaté, na spodní straně červené až růžovofialové. Květenství tvoří růžové až načervenalé květy.

Bergenia rotblum

Bergenia scopulosa

Bergenia stracheyi (Bergénie Stracheyova)

synonyma: *B. gorbunovii*, *B. milesii*, *Saxifraga milesii*, *Saxifraga stracheyi*

oblasti: Afganistán, Nepál, Pákistán, Tádžikistán, Xizang (Tibet), Z Himálaj

Pochází z Afganistánu, Pákistánu, Nepálu a Tibetu. Dorůstá délky (13 -) 20 (i 37)cm. Listy jsou obvejčité, zakulacené, mohou být zubaté, na okraji ochlupené, dlouhé (3 -) 6 - 15cm, široké (1 -) 4 - 8cm a báze je kopinatá. Květenstvím je stažená lata, vlastní květy jsou bílé nebo nažloutlé s růžovými skvrnkami, miskovité, kališní lístky jsou podlouhlé, dlouhé 5 - 7mm, mohou být ochlupené, korunní lístky jsou dlouhé 0,7 - 1cm. Plodem je tobolka délky 1 - 1,3cm, šířky 5 - 6mm a obsahuje tmavěhnědá podlouhlá semena délky 1mm.

Je citlivá na mráz.

Bergenia tianquanensis

Bergenia ugamica

Bergenia x schmidtii

Kříženec *B. ciliata* a *B. crassifolia*. Dorůstá výšky 30cm. Listy jsou velké, masité a tmavězelené.

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K753.php>

<http://jiho.ceskestavby.cz/rostliny/bergenia/>

<http://kvetiny.atlasrostlin.cz/bergenie>

<http://kvetiny.atlasrostlin.cz/bergenie-tucnolista>

<http://www.garten.cz/e/cz/133-bergenie-bergenia-cordifolia>

<http://www.profizahrada.cz/a/cz/2595-bergenia-cordifolia-bergenie/>

http://www.trvalky.ic.cz/bergenia_cordifolia.htm

<https://www.rostliny.net/>